

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня комунального закладу «Олександрівська середня загальноосвітня школа-загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів» Широківської районної ради Дніпропетровської області на 2018-2019 навчальний рік спрямована на реалізацію освіти згідно чинного законодавства України та нормативних документів:

- ❖ Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII
- ❖ Постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної середньої освіти» (2-4 класи)
- ❖ Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 класи)
- ❖ Наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»

Освітню програму для 1-4 класів Олександрівської загальноосвітньої школи I-III ст. розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів початкової школи:

для учнів 1-х класів -23 годин на тиждень (805 год/нав.рік)

для учнів 2-х класів – 24 годин на тиждень (840 годин/ навч. рік)

для учнів 3-х класів – 25 годин на тиждень (875 годин/навч.рік)

для учнів 4-х класи – 24 годин на тиждень (840 годин/навч.рік)

Для учнів 1-4 класів 5 денний навчальний тиждень

Нормативна тривалість уроків:

1 класи – 35 хвилин

2-4 класів – 40 хвилин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах I ступеня Олександрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів .

Робочий навчальний план складено відповідно до наказів:

- для 1-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН України № 268 від 21.03.2018 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»; (таблиця 1)

- для 2 – 4-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 407 (таблиця 1);

В освітній програмі закладу школи I ступеня здійснюється інтеграція різних освітніх галузей, що відображається в робочих навчальних планах (Інтегрований курс «Я досліджую світ») У процесі інтеграції кількість навчальних годин, передбачених на

вивчення кожної освітньої галузі, перерозподіляється таким чином, що їх сумарне значення не зменшується. Зміст природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, технологічної, інформатичної освітніх галузей інтегрується в різній комбінації їх компонентів, утворюючи інтегровані предмети і курси, перелік і назви яких зазначаються в типових освітніх програмах, освітній програмі закладу загальної середньої освіти.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Додаток 1

Навчальний план для 1 класу з навчанням українською мовою

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	5
Іноземна мова(англійська)	2
Математика	3
Я досліджую світ	7
Образотворче мистецтво	1
Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	20+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи)	23

Таблиця 1
до Типової освітньої програми

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	7	21
	Іноземна мова	2	2	2	6
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі	-	1	1	2
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	1	3
		1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура**	3	3	3	9
Усього		20+3	21+3	21+3	62+9

Варіативна складова

Додаткові години на предмети інваріантної частини, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття	1	1	-	2
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	22	23	23	68
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових	24	25	24	
Граничний обсяг домашнього завдання	45 хв.	1 год.10 хв.	1 год.30 хв.	
Разом	24	25	24	73

Учні з особливими освітніми потребами (з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку), можуть здобувати початкову освіту у закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами, затвердженими наказами МОН України.

Робочі навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу. Повноцінність початкової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістовне наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених в Державному стандарті, які має реалізувати вчитель у рамках освітньої галузі, окреслено вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації,

цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Державна атестація здобувачів освіти проводиться у формі контрольних робіт з метою проведення моніторингу якості освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти та/або якості освіти.

Освітню програму закладу побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти школи I ступеня **визначено за такими освітніми галузями:**

- мовно-літературна (українська мова та література, іншомовна освіта);
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізкультурна.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня, які затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 407 та від 20.04.2011 № 462 та розміщені на сайті Міністерства освіти та науки України.

Рекомендованими формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

➤ кадрове забезпечення освітньої діяльності;

Загальна кількість вчителів початкових класів становить - 4, з них:

- вчителі вищої категорії - 3

- вчителі I категорії -

- вчителі II категорії -

- вчителі кваліфікаційної категорії «спеціаліст» - 1

Вчителі, які мають педагогічне звання «старший учитель» - 1,

➤ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється роботою методичних об'єднань вчителів початкових класів та творчих груп .

➤ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

Загальна площа приміщень, що використовується у навчанні – 2595 м². Серед них приміщення навчального призначення:

- спортивний майданчик – 1;

- спортивна зала – 1;

- роздягальні – 1;

- класні кімнати - 4

- комп'ютерний клас – 1;

- учительська – 1;
- кабінет директора – 1;
- бібліотека – 1;
- їдальня – 1;
- санвузли – 2

➤ Моніторинг досягнення учнями результатів навчання проводиться систематично, аналізується динаміка якості освіти.

Для забезпечення якісною освітою здобувачів початкової освіти в закладі здійснюється:

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання;
- внутрішкільний контроль за викладанням предметів (за окремим планом)
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.